

Závěry z XV. celostátní finanční konference Svazu měst a obcí ČR „Úspory státu = náklady obcí?“ 29. - 30. listopad 2012, Praha

1. Reformy a dopady na obce

Účastníci konference konstatují,

že reformní procesy, které jsou uspěchané a nedostatečně připravené, mají závažné negativní dopady na obce a služby, které poskytují občanům; příkladem je sociální reforma, jejímž výsledkem je rozbití stávajícího funkčního modelu, zpřetrhání vazeb mezi sociální prací a motivující výplatou sociálních dávek, což nevede k úsporám, ale naopak k neefektivitě a nehospodárnosti celého systému.

Účastníci konference zároveň odmítají,

aby starostové byli a priori podezříváni z podpory korupce, kdykoli vnesou věcné a logické připomínky, např. k zákonu o obcích nebo o veřejných zakázkách, a upozorňují na negativní dopady nedomyšlených protikorupčních úprav v legislativě, které nejenže nejsou schopny korupci zabránit, ale znemožňují faktický výkon jejich samosprávných kompetencí, a v konečném důsledku prostor pro korupci spíše rozšiřují.

Účastníci konference proto žádají

a) z hlediska reformních snah a převodu kompetencí:

- vládu a poslance všech politických stran, aby jakékoli reformy připravovali uváženě, zvažovali systémové dopady a svými rozhodnutími neoddalovali výkon veřejné správy občanům; podporují proto výzvu obcí s pověřeným obecním úřadem na zastavení dokončení II. fáze reformy veřejné správy a vyzývají k tomu, aby nejprve byla dokončena reforma ústřední státní správy;
- ministerstvo práce a sociálních věcí, aby řešilo závažné nedostatky ve funkčnosti jednotného informačního systému a zajistilo provázanost mezi sociální prací a výplatou sociálních dávek včetně nastavení motivačních prvků pro klienty a poskytlo obcím informační a statistické výstupy;
- ministerstvo práce a sociálních věcí, aby urychleně navrhlo legislativní řešení pro pokračování veřejné služby a zároveň snížilo administrativní zátěž obcí při jejím zajišťování;
- ministerstvo školství, aby se reforma financování regionálního školství odvíjela zejména od parametru dostupnosti a kvality vzdělávání, nevedla k destrukci sítě škol a nezvyšovala finanční nároky na zřizovatele a rodiče žáků;
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby upustilo od přípravy centralizace stavebních úřadů;

b) z hlediska financování:

- opakovaně vládu, aby nerezignovala na výběr daní z příjmů fyzických osob;
- jednotlivá ministerstva a poslance i senátory, aby při přípravě legislativy byly zohledňovány dopady do rozpočtů obcí a měst jako příjemců i jako plátců;
- ministerstvo financí, aby našlo řešení, jak v rozpočtovém určení daní posílit vazbu mezi výnosem daní z příjmů a skutečným místem podnikání;
- ministerstvo vnitra, aby při hledání nového modelu financování přeneseného výkonu státní správy byla posílena odměna za výkon;
- kraje, aby naplňovaly závazek vyčlenění určitého objemu finančních prostředků na realizaci Programu obnovy venkova daný při převodu financování tohoto programu z ministerstva pro místní rozvoj.

2. Příprava na čerpání zdrojů z EU po roce 2013

Účastníci konference oceňují

- dlouhodobou úzkou spoluprací s ministerstvem pro místní rozvoj a ministerstvem zemědělství při přípravě na příští programové období pro čerpání evropských prostředků.

Účastníci konference žádají

- ministerstvo pro místní rozvoj, aby zpracovalo ucelenou pozici Svazu k územní a urbánní dimenzi, definující postavení a role měst a obcí v budoucím období, do relevantních strategických a programových dokumentů;
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby jako národní koordinátor přípravy na budoucí programové období dbalo na vyčlenění dostatečného objemu finančních prostředků na řešení potřeb měst a obcí, včetně vytvoření jednoduchého implementačního systému umožňujícího vliv měst a obcí na průběh čerpání;
- vládu ČR, aby zjednodušila a zefektivnila systém administrace operačních programů, sjednotila postupy jednotlivých řídicích a kontrolních orgánů, a zajistila maximální uživatelskou vstřícnost vůči žadatelům;
- ministerstvo zemědělství, aby vyčlenilo nejméně 50 % z prostředků Programu rozvoje venkova na rozvoj obcí a různé typy podnikatelských aktivit na venkově;
- ministerstvo vnitra a ministerstvo pro místní rozvoj, aby podpořila řešení integrovaného rozvoje území menších obcí na úrovni správního obvodu ORP s nastavením koordinačních a rozhodovacích mechanismů prostřednictvím sborů starostů, aby tyto mechanismy umožnily vytvoření pevného základu systémově pojaté meziobecní spolupráce, a to nejen pro účely čerpání fondů EU, ale do budoucna i pro výkon veřejné správy.

3. Ostatní problematika

Účastníci konference žádají

- ministerstvo financí, aby v novém zákoně o loteriích potvrdilo roli obcí v povolovacím procesu výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení; dále aby zvýšilo podíl z dílčích odvodů za provozování výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení do rozpočtu obcí;
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby připravilo nový zákon o veřejných zakázkách, který by nekomplikoval obcím zadávání veřejných zakázek, např. umožňoval pro hodnocení veřejné zakázky využití kritéria kvality, nikoliv jen kritérium nejnižší nabídkové ceny, a umožňoval vyřadit uchazeče, kteří v předchozích smluvních vztazích se zadavatelem prokazatelně neplnili své závazky;
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby v zákoně o zadávání veřejných zakázek vypustilo ustanovení o nutnosti zrušit výběrové řízení, pokud zadavatel obdrží pouze jednu nabídku (např. bankovní, právní a sociální služby...);
- vládu ČR, aby legislativně stanovila povinnou lhůtu pro vyjádření ÚOHS při řízení ve věci veřejných zakázek;
- ministerstvo vnitra, aby obce a města mohly čerpat údaje z evidence obyvatel a základních registrů i pro výkon samostatné působnosti;
- ministerstvo dopravy, aby zajistilo provázanost registru vozidel se základními registry.

Účastníci konference podporují,

aby dílčí odvody z provozování sportovních a kursových sázek byly určeny přímo na podporu sportu mimo rozpočty obcí.

Svaz měst a obcí České republiky (SMO ČR) je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. V současné době Svaz sdružuje kolem dvou a půl tisíce měst a obcí.

www.smocr.cz